

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในขณะที่การขยายตัวทางเศรษฐกิจในปัจจุบันกำลังขยายตัว การดำเนินธุรกิจมีความซับซ้อนและมีการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ต่างมุ่งแข่งขันพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการที่รวดเร็วและมีคุณภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งในขณะเดียวกันนั้นผลกระทบจากการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในกระบวนการผลิต ย่อมนำมาซึ่งการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในปริมาณที่สูงเพิ่มขึ้น จนทำให้เกิดผลกระทบกับสิ่งแวดล้อมและสังคมตามมา เช่น การเสื่อมโทรมจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในอัตราที่สูงเกินกว่าการอนุรักษ์ไว้ การเกิดภาวะมลพิษจากการปล่อยของเสียสู่สภาพแวดล้อม ปัญหาโลกร้อน ปัญหาสุขภาพอนามัยของผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน ปัญหาความปลอดภัย เป็นต้น ส่งผลให้ผู้บริโภคขาดความเชื่อถือต่องค์กรที่ทำธุรกิจโดยขาดความรับผิดชอบต่อสังคมหรือไม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม และหันมาสนใจถึงคุณธรรมความรับผิดชอบในการดำเนินธุรกิจโดยความรับผิดชอบต่อสังคม (corporate social responsibility: CSR)

จะเห็นได้ว่าแนวความคิดเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม (corporate social responsibility: CSR) เป็นประเด็นสำคัญที่ทั่วโลกกำลังให้ความสนใจ ดังนั้นในปัจจุบันองค์กรหลายแห่ง จึงจำเป็นต้องหันมาสนใจและให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคมมากยิ่งขึ้น ซึ่งกิจกรรมขององค์กรที่ได้ดำเนินการนั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการวางแผน การตัดสินใจ การสื่อสารมวลชน การบริหารจัดการ รวมถึงการดำเนินกิจการขององค์กร ด้วยเหตุที่ว่าการดำเนินธุรกิจขององค์กรนั้นย่อมส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมอย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ขณะนี้ CSR จึงกลายเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ทุกฝ่ายต่างให้ความสำคัญ ไม่ใช่เพียงเพื่อภาพลักษณ์ขององค์กรที่ดีหรือเพื่อสร้างผลกำไรจากการประกอบธุรกิจ โดยกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ต้องการทำด้วยความรับผิดชอบต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้น ผู้บริหาร พนักงาน ผู้บริโภค ลูกค้า คู่แข่ง หนทางธุรกิจ คู่ค้า ครอบครัวพนักงาน ชุมชน และรวมถึงประชาชนทั่วไป แม้ว่าในปัจจุบันจะยังไม่มีตัวบทกฎหมายห้ามไว้ แต่ก็จะเห็นว่ามีรูปแบบกิจกรรมเพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมมากมายเกิดขึ้น หลากหลายออกไป มีทั้งกิจกรรมภายในองค์กรและภายนอกองค์กร เช่น การพัฒนาคุณภาพชีวิตของพนักงาน การควบคุมกระบวนการผลิตที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในด้านลบ การใช้ทรัพยากรให้มี

ประสิทธิภาพสูงสุด และกิจกรรมเพื่อสังคมให้กับประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบให้มีชีวิตความเป็นอยู่ มีสุขภาพที่ดี กิจกรรมด้านความปลอดภัย ด้านการศึกษา ด้านการจ้างแรงงาน ด้านสิ่งแวดล้อม การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และความต้องการของมนุษย์ในด้านความต้องการ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เป็นต้น

ดังนั้น กระแสการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (corporate social responsibility: CSR) ของภาคอุตสาหกรรมจึงมีมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นภาคอุตสาหกรรมขนาดเล็ก หรือใหญ่ ได้หันมาให้ความสำคัญกับการทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมกันเพิ่มมากขึ้น แต่เนื่องจากความรับผิดชอบต่อสังคมถือเป็นเรื่องใหม่ จึงทำให้ภาคอุตสาหกรรมขนาดกลางและอุตสาหกรรมขนาดเล็กมีการรับรู้ในเรื่องนี้ยังค่อนข้างน้อย จะเห็นได้จากการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม โดย “การให้” ในรูปแบบของกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ มีน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในประเทศไทย รวมไปถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders) ได้แก่ ผู้ถือหุ้น พนักงาน ลูกค้า บริษัทคู่ค้า ชุมชน และสังคม ต่างหันมาใส่ใจและดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมกันอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้ เนื่องจากภาคอุตสาหกรรมได้เดิมพันถึงประโยชน์จากการดำเนินธุรกิจมากขึ้น แต่ในทางกลับกัน ผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจมากยิ่งขึ้น

ในปี พ.ศ.2542 เมื่อนายโอดี้ อันนัน เลขาธิการสหประชาติในขณะนั้น ได้ออกมาเรียกร้องให้ธุรกิจทั่วโลกแสดงความเป็นพลเมืองที่ดีของโลก (good global citizenship) รวมทั้งประกาศ “The UN Global Compact” เพื่อใช้เป็นกรอบดำเนินการการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับองค์กรธุรกิจต่อไป ทำให้กระแสแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมมีพัฒนาการมากขึ้นอย่างชัดเจน ต่อมา OECD (องค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา) ก็มีการออกแนวทางปฏิบัติสำหรับบรรษัทข้ามชาติ (the OECD guidelines for multinational enterprises) พร้อมกับมีการเสนอแนะให้บรรษัทข้ามชาติของประเทศไทยสมาชิก OECI มีแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมในการประกอบธุรกิจ และจะทำการติดต่อกันอย่างสนับสนุน ที่มีแนวคิด CSR เท่านั้น (สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม, 2551, หน้า 4)

จากการณีการระจับ 76 โครงการ หรือกิจกรรมที่กำลังดำเนินการอยู่ในพื้นที่ nabata บ้านจาง และใกล้เคียง ไว้เป็นการชี้ว่า ตามคำสั่งของศาลปกครอง เมื่อวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2552 เป็นการชี้ว่า ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา 67 วรรคสอง ทำให้ทุกฝ่ายต้องหันหน้าเข้ามาปรึกษาหารือ และดำเนินการตามกฎหมายมากขึ้น ในขณะที่สังคมต่างให้ความสนใจและเริ่มนิการเรียกร้องถึงความรับผิดชอบของธุรกิจต่อสังคมมากขึ้น การดำเนินธุรกิจในรูปแบบของการแสวงหากำไรเพียงอย่างเดียว คงไม่เพียงพอสำหรับการแข่งขันในยุคปัจจุบัน และมักจะถูก

จับตากาคปะชาคม รวมถึงองค์กรที่มีแนวคิดในรูปแบบบูรณาการ ที่ต้องการนำธุรกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ไปสู่ความยั่งยืนร่วมกัน แม้ว่าหลายคนอาจจะยังไม่เข้าใจถึงคำว่า CSR หากนักแต่ในกลุ่มธุรกิจทุกระดับ ต่างรับรู้ได้ว่าแนวทางของกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมกำลังถูกได้รับความสนใจอย่างมากเป็นกฎหมายต่อสาธารณะ ทำธุรกิจของคนไทย ที่กลุ่มธุรกิจไม่สามารถปฏิเสธได้อีก ทั้งบริษัทจดทะเบียนไทย บริษัทข้ามชาติ รวมถึงรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ก็ถือว่าเป็นการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรไปด้วย ทำให้การดำเนินงานของธุรกิจนั้น ๆ เป็นไปอย่างสะดวก ประชาชนทั่วไปก็เห็นดีเห็นงามในการทำความดีต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

อย่างไรก็ตาม การท่ององค์กรต่าง ๆ จะเข้าไปดำเนินกิจการหรือใช้ทรัพยากรในพื้นที่โดยปราศจากการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม องค์กรเหล่านี้อาจจะไม่สามารถดำเนินธุรกิจไปด้วยความรับรื่นเท่าที่ควร เพราะหากมีกรณีที่ประชาชนในพื้นที่เกิดความรู้สึกที่ไม่พอใจหรือไม่ไว้วางใจแล้ว องค์กรอาจจะไม่ได้รับการยอมรับหรือได้รับการปฏิเสธจากประชาชนหรือชุมชน แล้วผลของการไม่ยอมรับนั้นอาจจะตามมาด้วยการต่อต้านการเข้าไปดำเนินกิจการขององค์กร จากชุมชน (community resistance) ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานต่าง ๆ ล่าช้าไปด้วย หรืออาจรุนแรงถึงขั้นประท้วงจนไม่สามารถดำเนินงานในพื้นที่ต่อได้ สร้างความเสียหายให้กับองค์กร ทั้งด้านชื่อเสียงและด้านงบประมาณที่จำเป็นต้องนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แต่ในทางกลับกัน หากได้รับการยอมรับและได้รับความไว้วางใจก็จะเป็นเสมือนมีเกราะป้องกัน เพราะเมื่อใดที่องค์กรมีปัญหาเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านคุณภาพหรือปัญหาด้านเทคนิค ก็จะสามารถทำให้ผู้บริโภคหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบให้อภัยหรือไม่ใส่ใจต่อความผิดพลาดหรือข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น แต่สำหรับองค์กรที่มีภาพลักษณ์ไม่ดี เมื่อเกิดปัญหาขึ้นลูกค้าก็จะมีความรู้สึกไม่ดีและจะไม่พอใจกับความผิดพลาดที่เกิดขึ้นมากกว่าปกติ เพราะผู้บริโภคหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบเชื่อว่าองค์กรนี้ มีแต่คนไม่ดี เมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่ดีเกิดขึ้นก็จะยิ่งย้ำบัญความเชื่อเดิมของผู้บริโภคหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบ

พลังงานไฟฟ้าเป็นสาธารณูปโภคอีกหนึ่งที่ประเภท มีความจำเป็นที่สำคัญและจำเป็นต่อการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ สังคมและการดำรงชีวิต เพราะในทุก ๆ ขั้นตอน ในทุก ๆ กิจกรรมที่เกิดขึ้นมักมีความจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับการใช้พลังงานไฟฟ้า ไฟฟ้าสามารถผลิตได้จากเชื้อเพลิงและพลังงานหล่ายรูปแบบ เช่น น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน พลังงานจากลม พลังงานจากแสงอาทิตย์ ฯลฯ แต่ในขณะเดียวกันการดำเนินธุรกิจประเภทโรงไฟฟ้าก็เป็นธุรกิจที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติค่อนข้างมาก ไปพร้อมกับการส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าไม่นานก็น้อย ไม่ว่าจะเป็นโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ที่เป็นของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย หรือโรงไฟฟ้าขนาดย่อมที่เป็นของเอกชนและ

ถึงแม้ว่าโรงไฟฟ้าต่าง ๆ จะจัดทำมาตรการป้องกันหรือแก้ไขผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากโรงไฟฟ้า ทั้งในระหว่างก่อสร้างหรือจนกระทั่งก่อสร้างแล้วเสร็จสามารถดำเนินการจ่ายกระแสไฟฟ้าเข้าสู่ระบบได้ก็ตาม

กลุ่มโรงไฟฟ้าอมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี เริ่มดำเนินธุรกิจ ในปี พ.ศ.2536 โดยกลุ่มธุรกิจ บี.กริม เป็นผู้เริ่มนูกเบิกธุรกิจในช่วงที่ประเทศไทยเปิดให้บริษัทเอกชนดำเนินธุรกิจด้านพลังงาน ช่วงเริ่มต้นการลงทุนใช้ชื่อ บริษัท บี.กริม เพาเวอร์ ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อในภายหลังเป็น อมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าและไอน้ำ เป็นการกิจหลัก ปัจจุบันกลุ่มธุรกิจ บี.กริม ได้ดำเนินธุรกิจและบริหารโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมจากกังหันก๊าซ (gas-fired combined cycle cogeneration) ทั้งสิ้นจำนวน 6 โรง กำลังการผลิตรวม 733 เมกะวัตต์ และมีโรงไฟฟ้าที่อยู่ในระหว่างการก่อสร้างอีกจำนวน 4 โรง รวมเป็นกำลังการผลิตไฟฟ้าอีก 480 เมกะวัตต์ และอีก 6 โครงการ มีกำลังการผลิตรวม 720 เมกะวัตต์ ที่เริ่มก่อสร้าง ในปีพ.ศ.2557 เป็นต้นไป และเนื่องจากธุรกิจโรงไฟฟ้า เป็นธุรกิจที่นำเสนอทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ในกระบวนการผลิต ไปพร้อมกับการและทำให้เกิดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชน บริษัทจึงมุ่งเน้นให้ความสำคัญอย่างมากกับการดำเนินการด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (corporate social responsibility : CSR) และเพื่อแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม และเป็นองค์การที่มุ่งมั่นที่จะดำเนินธุรกิจด้วยความโอบอ้อมอารี สร้างสรรค์ ประโยชน์ให้กับทั้งลูกค้า ผู้ลงทุน พันธมิตรทางธุรกิจ พนักงาน และชุมชนใกล้เคียง ด้วยความมุ่งมั่นที่จะยกระดับมาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น พร้อมนำความเจริญรุ่งเรืองและความสุขมาสู่สังคมไทย มีความห่วงใยต่อสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

จากการดำเนินธุรกิจของโรงไฟฟ้าอมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ที่ผ่านมา เป็นไปอย่างราบรื่น และไม่มีข้อร้องเรียนใด ๆ แต่เนื่องจากสถานการณ์โครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ หลาย ๆ แห่ง รวมถึงโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ สร้างความกังวลใจให้กับประชาชน เนื่องจากขาดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจโรงไฟฟ้า ส่งผลให้เกิดกระแสการคัดค้านเป็นระยะ ๆ ประกอบกับพื้นที่ตั้งของโรงไฟฟ้าอมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ตั้งอยู่ใกล้โรงไฟฟ้าบางปะกง โรงไฟฟ้าบางปะกงเป็นโรงไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และในภาพรวมประชาชนจะรู้จักโรงไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยมากกว่ารู้จักกลุ่มโรงไฟฟ้าอมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ทำให้เกิดปัญหารั้ว และการมีส่วนร่วมซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการรับรู้ภาพลักษณ์ขององค์กร รวมถึงการขยายธุรกิจหรือก่อสร้างโรงไฟฟ้าแห่งใหม่ จากปัญหาที่เกี่ยวข้องดังกล่าวก่อให้เกิดความไม่สงบในพื้นที่ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี จึงใช้การประชาสัมพันธ์ด้านกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมเข้ามาช่วยสร้างความเข้าใจและการรับรู้

โดยมีหน่วยงานมวลชนสัมพันธ์ขององค์กร ทำหน้าที่วางแผนกลยุทธ์และวางแผนการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งจะลงพื้นที่ปฏิบัติงานตามแผนร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์กรในภาพรวม เนื่องจากความเจริญเติบโตของธุรกิจจะต้องเติบโตไปพร้อมกับชุมชนและสังคมรอบโรงไฟฟ้า โรงไฟฟ้าจึงมุ่งหวังที่จะพัฒนาองค์กรให้เจริญเติบโต ดำเนินธุรกิจด้วยความโอบอ้อมอารี ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปพร้อมกับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน ซึ่งในปัจจุบันความสัมพันธ์ของบริษัทกับการทำนุบำรุงสังคมไทยยังคงดำเนินต่อไปในด้านต่าง ๆ

จากการที่ผู้ศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรมแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จึงได้พบว่าที่ผ่านมาได้มี ผู้ศึกษาเกี่ยวกับในเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งพบว่าการกิจกรรมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร เป็นกระบวนการที่ช่วยส่งเสริมการและสนับสนุนเจริญเติบโตขององค์กรให้สามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะองค์กรที่สามารถเรียนรู้การนำเอากิจกรรมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคมมาพนักเข้ากับวิสัยทัศน์ภายในองค์กรอย่างเป็นระบบและมีการปลูกฝังการสร้างการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคมให้กับบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ (ธนวุฒิ นัยโภวิท และพรพรหม ชุมงาม, 2554, หน้า 48-54) และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของชุมชนรอบโรงไฟฟ้าต่องานชุมชนสัมพันธ์ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ศึกษาเฉพาะกรณี โรงไฟฟ้าพระนครเหนือ” ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ชุมชนที่อาศัยอยู่รอบโรงไฟฟ้าพระนครเหนือ มีความคาดหวังต่อการดำเนินงานชุมชนสัมพันธ์ของ กฟผ. มาก ชุมชนจึงให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานชุมชนสัมพันธ์ของ กฟผ. มากไปด้วย โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมสนับสนุนศาสนา (ประพัฒ แก้วกนิษฐารักษ์, 2551, หน้า บทคัดย่อ) นอกจากนี้จากการศึกษา งานวิจัยเรื่อง “การใช้แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมของ กฟผ. แม่เมะ จ.ลำปาง” ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนมีทัศนคติที่ดีต่อ กฟผ. แม่เมะ จากการที่ทำให้อาเภอเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและสร้างรายได้ทำให้ชุมชนมีงานทำ ซึ่งหมายถึง ชุมชนมีทัศนคติและการยอมรับ กฟผ. แม่เมะ ในระดับดี (พุกาม เกษมสารคุณ, 2552, หน้า บทคัดย่อ) ซึ่งจากการศึกษาวิจัยดังกล่าว จะเห็นว่าเป็นการศึกษาวิจัยที่เป็นธุรกิจพลังงานขนาดใหญ่และเป็นของภาครัฐ และยังไม่พนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงไฟฟ้าขนาดเล็กในพื้นที่นิคมอมตะนคร ดังนั้นในการศึกษาวิจัยของผู้ศึกษาในครั้งนี้ จะทำให้ได้ผลของการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวกับการใช้กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มโรงไฟฟ้าอมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ว่ากลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มีการรับรู้ ทัศนคติ และเข้าร่วมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ของกลุ่มโรงไฟฟ้าอมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี แตกต่างกันหรือไม่ย่างไร

ซึ่งนอกเหนือจากงานวิจัยที่ผู้ศึกษาได้ขยายมากล่าวไว้ว่าข้างต้นนี้แล้ว ผู้ศึกษายังได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องอีกหลากหลายงาน ที่ทำการศึกษาในประเด็นที่หลากหลายแตกต่างกันออกໄไป เช่น ทำการศึกษาเรื่อง “กลยุทธ์การใช้กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) เพื่อการสร้างภาพลักษณ์ของบริษัท สิงห์ คอร์เปอเรชั่น จำกัด” (นิสากร โลกสุทธิ, 2551, หน้า บทคัดย่อ) การศึกษาเรื่อง “กลยุทธ์การสื่อสาร การรับรู้ ทัศนคติ และการยอมรับกองทุนพัฒนาชุมชนของชุมชนรองโรงไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ตำบลมาบตาพุด จังหวัดระยอง” (วรอร เมฆสวัสดิ์, 2552, หน้า บทคัดย่อ) เป็นต้น ซึ่งผู้ศึกษาเล็งเห็นว่ายังไม่ผู้ใดที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ผลิตไฟฟ้ารายย่อยมาก่อน ประกอบกับผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาข้อมูลการใช้กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรีแล้ว พนวจว่า กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมมีความน่าสนใจ และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะมีประโยชน์อย่างมากต่อกลุ่มโรงไฟฟ้าออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี จะนำมาปรับกลยุทธ์หรือใช้เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวคิดการทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษากิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนครนั้นว่ามีรูปแบบและวิธีการสื่อสารเกี่ยวกับกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างไร รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เป็นอย่างไร ตลอดจนศึกษาการรับรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวคิดการทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมให้เกิดรูปแบบการใช้กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีประสิทธิภาพเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดในการสร้างการยอมรับเพื่อการอยู่ร่วมกันระหว่างองค์กรและชุมชนอย่างมีความสุขอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงการรับรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ของกลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตะนคร จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรกับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของ กลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตะนคร จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ของชุมชนในเขตพื้นที่รัศมี 5 กิโลเมตร ของกลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคม ออมตะนคร จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตะนคร จังหวัดชลบุรี
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ของกลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตะนคร จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ของชุมชนในเขตพื้นที่รัศมี 5 กิโลเมตร

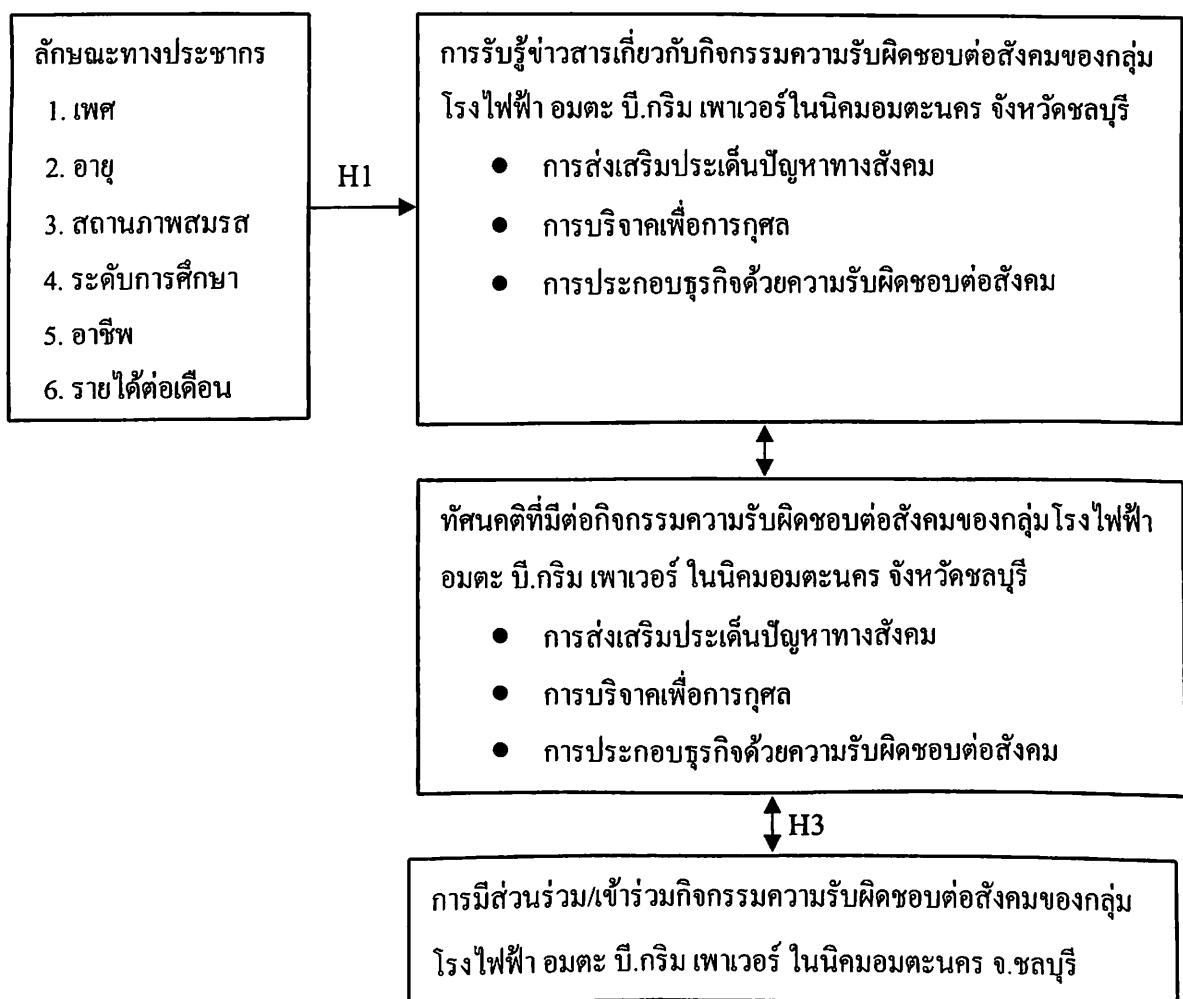
ความสำคัญของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงการรับรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ของกลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตะนคร จังหวัดชลบุรี
2. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรกับการรับรู้ข่าวสาร เกี่ยวกับกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของ กลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตะนคร จังหวัดชลบุรี
3. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ของชุมชนในเขตพื้นที่รัศมี 5 กิโลเมตร ของกลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตะนคร จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตะนคร จังหวัดชลบุรี
4. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ของกลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตะนคร จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของชุมชนในเขตพื้นที่รัศมี 5 กิโลเมตร
5. ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางให้แก่ กลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตะนคร จังหวัดชลบุรี ใช้วางแผนรูปแบบการ

สื่อสารเกี่ยวกับกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น รวมทั้งยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวในการศึกษาวิจัย ให้แก่ผู้ศึกษาที่ต้องการจะศึกษาเกี่ยวกับ กิจกรรมเพื่อสังคมให้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้า แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรที่ต้องการ จะศึกษาโดยมีกรอบแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมของชุมชน ในกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ของกลุ่มโรงไฟฟ้า อุมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ซึ่งสามารถสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังแสดงในภาพนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำถามในการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของ กลุ่มโรงไฟฟ้าอ่อนตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน อย่างไร

2. การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ของชุมชนในเขตพื้นที่รัศมี 5 กิโลเมตร ของกลุ่มโรงไฟฟ้าอ่อนตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มโรงไฟฟ้าอ่อนตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี อย่างไร

3. ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มโรงไฟฟ้าอ่อนตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของชุมชนในเขตพื้นที่รัศมี 5 กิโลเมตร อย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของ กลุ่มโรงไฟฟ้าอ่อนตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

2. การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ของชุมชนในเขตพื้นที่รัศมี 5 กิโลเมตร ของกลุ่มโรงไฟฟ้าอ่อนตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มโรงไฟฟ้าอ่อนตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

3. ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มโรงไฟฟ้าอ่อนตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของชุมชนในเขตพื้นที่รัศมี 5 กิโลเมตร

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการรับรู้ข่าวสาร การยอมรับกลุ่ม โรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ของชุมชน และทัศนคติของชุมชนที่มีต่อกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่ม โรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตະนคร จังหวัดชลบุรี โดยผู้ศึกษาทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รัศมี 5 กิโลเมตร ของกลุ่ม โรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตະนคร จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าว เป็นพื้นที่ที่กลุ่ม โรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ จังหวัดชลบุรี มุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม เพราะเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินกิจการประเภทโรงไฟฟ้ามากที่สุด ข้างต้นจากการผลการผลการสิ่งแวดล้อม (EIA) โดยการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีระยะเวลาในการศึกษา คือ ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2559-เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559

ผู้ศึกษาได้เลือกศึกษากิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ของกลุ่ม โรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตະนคร จังหวัดชลบุรี โดยยึดหลักของ ฟิลิป คอตเลอร์ และ แนนซี่ ลี (Kotler & Nancy, 2005, p. 23) ซึ่งแบ่งรูปแบบความรับผิดชอบของสังคมต่อองค์กรออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ 1) การส่งเสริมประเด็นปัญหาทางสังคม (cause promotion) 2) การตลาดที่เกี่ยวโยงกับประเด็นทางสังคม (cause-related marketing) 3) การตลาดเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาสังคม (corporate social marketing) 4) การบริจาคเพื่อการกุศล (corporate philanthropy) 5) การอาสาช่วยเหลือชุมชน (community volunteering) 6) การประกอบธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคม (socially responsible business practices)

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่ม โรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตະนคร จังหวัดชลบุรี ให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่จัดอยู่ในประเภท 1) การส่งเสริมประเด็นปัญหาทางสังคม (cause promotion) 2) การบริจาคเพื่อการกุศล (corporate Philanthropy) 3) การอาสาช่วยเหลือชุมชน (community volunteering) ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเลือกที่จะศึกษากิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมใน 3 ประเภท ดังกล่าว

นิยามศัพท์

ลักษณะทางประชากร หมายถึง คุณสมบัติที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคล ซึ่งส่งผลให้แต่ละบุคคลมีพฤติกรรมการรับสารที่แตกต่างกัน (ปรมะ สตะเวทิน, 2546, หน้า 112-113) โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ องค์ประกอบด้านเพศ อายุ สถานะภาพ อาชีพ ระดับการศึกษา ของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ 5 กิโลเมตร ของกลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตะนคร จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป

กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การดำเนินกิจกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตะนคร จังหวัดชลบุรี โดยแบ่งตามประเภทความรับผิดชอบของสังคมต่อองค์กร ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาเลือกศึกษา 3 ประเภท ได้แก่ 1) การส่งเสริมประเด็นปัญหาทางสังคม (cause promotion) 2) การบริจาคเพื่อการกุศล (corporate philanthropy) 3) การประกอบธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคม (social responsibility business practice)

การรับรู้ข่าวสารกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง กระบวนการเลือกรับรู้ข่าวสาร หรือเปิดรับข่าวสารของบุคคล (เสรี วงศ์มนษา, 2542, หน้า 95) ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารของบุคคลเกี่ยวกับกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ของกลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตะนคร จังหวัดชลบุรี ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งทิศทางของผลการประเมิน การรับรู้ข่าวสารกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม คือ เคยรับรู้ และไม่เคยรับรู้

ทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง ความคิดเห็น หรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งของบุคคล เรื่องราว หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2541, หน้า 167) ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะหมายถึง ความคิดเห็น หรือความรู้สึกของประชาชน ที่มีต่อกลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตะนคร จังหวัดชลบุรี แสดงออกถึงความชอบ หรือไม่ชอบ พอดีหรือไม่พอใจ ซึ่งจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม โดยแบ่งตามประเภทความรับผิดชอบของสังคมต่อองค์กร ที่ผู้วิจัยเลือกศึกษา 3 ประเภท ได้แก่ 1) การส่งเสริมประเด็นปัญหาทางสังคม (cause promotion) 2) การบริจาคเพื่อการกุศล (corporate philanthropy) 3) การประกอบธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคม (social responsibility business practice) โดยแสดงออกทางความรู้สึก โดยแบ่งออกทิศทางและระดับของผลการประเมิน ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เห็นด้วยปานกลาง ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การเข้าร่วมกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การที่ประชาชนในเขตพื้นที่ 5 กิโลเมตร ของกลุ่มโรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมออมตะนคร จังหวัดชลบุรี ได้ร่วมแสดง

ความคิดเห็น ช่วยเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหรือได้เข้าร่วมกิจกรรมด้านความรับผิดชอบ ต่อสังคม (CSR) ของกลุ่ม โรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตนาคร จังหวัดชลบุรี โดยแบ่งตาม ประเภทความรับผิดชอบของสังคมต่อองค์กร ที่ผู้ศึกษาเดือกศึกษา 3 ประเภท ได้แก่ 1) การส่งเสริม ประเด็นปัญหาทางสังคม (cause promotion) 2) การบริจาคเพื่อการกุศล (corporate philanthropy) 3) การประกอบธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคม (social responsibility business practice)

ประชาชน หมายถึง กลุ่มคนทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รัศมี 5 กิโลเมตร ของกลุ่ม โรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ ในนิคมอมตนาคร จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าว เป็นพื้นที่ที่กลุ่ม โรงไฟฟ้า ออมตะ บี.กริม เพาเวอร์ จังหวัด ชลบุรี มุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม เพราะเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการประเทือง ไฟฟ้ามากที่สุด